

Històries de vida de professors de música

PRIMERA GENERACIÓ

ESCOLA I CONSERVATORI DE MÚSICA DE LA DIPUTACIÓ A TORTOSA

CONTEXT HISTÒRIC

Acabada la **Guerra Civil (1936-1939)**, Tortosa era una ciutat en runes. L'any 1940, l'Ajuntament, encapçalat per l'alcalde **Recaredo Loscos**, va demanar la intervenció del Govern per tal de reconstruir la ciutat, i la **Direcció General de Regiones Devastadas** va assumir aquesta tasca. Les xifres de població eren inferiors a les de 1936, ja que molts habitants del municipi havien mort al front, a causa dels bombardeigs, víctimes de la violència a la rera guarda o de la posterior repressió institucionalitzada; i altres van haver d'optar per l'exili o per buscar feina en un altre indret.

Durant la dècada dels anys 40, a Tortosa hi havia manca de productes de primera necessitat, racionament, restriccions d'electricitat i precarietat en general. El mercat negre, l'anomenat estraperlo, va permetre a alguns la creació d'importants fortunes, mentre que per a altres, va ser només un mitjà de subsistència. L'any 1942, la **Diputació Provincial de Tarragona** es va fer càrrec de la **Biblioteca Popular**, fundada l'any 1932 per la Generalitat, i que havia estat clausurada durant la Guerra Civil. L'any 1945, **Esteban Albacar Ferrando** és nomenat alcalde.

L'associacionisme va encetar una llarga crisi a causa de les mesures repressores de la Dictadura i de la prohibició de la llengua catalana i de les seves manifestacions culturals, mentre que la religió i la censura eren omnipresents. El cinema va representar la vàlvula d'escapament d'aquella societat, que veia en les pel·lícules la possibilitat d'allunyar-se de la fosca realitat del seu entorn.

Tortosa dècada de 1950 (aprox)

Fons de l'Arxiu Històric Comarcal de les Terres de l'Ebre

Històries de vida de professors de música

PRIMERA GENERACIÓ

ESCOLA I CONSERVATORI DE MÚSICA DE LA DIPUTACIÓ A TORTOSA

El govern franquista monopolitzava els mitjans de comunicació. La premsa local va desaparèixer, i l'únic diari que reflectia les notícies de la nostra ciutat durant aquells anys era el *Diario Español de Tarragona*.

Durant la dècada dels 50, es produeix un ressorgiment de l'associacionisme i de la vida cultural, mentre que la resistència política segueix organitzant-se en la clandestinitat. L'any 1950 mor el folklorista tortosí **Joan Moreira**. Aquest fet va representar per a molts, la primera ocasió en què van saber de l'existència d'escriptors tortosins i de llibres publicats en llengua catalana. És també al 1950 quan neix **Ràdio Tortosa**, i al 1955 reapareix la premsa local amb el setmanari **Bajo Ebro**, Neix la revista literària **Gèminis**, de la mà de Gerard Vergés i Jesús Massip, al mateix temps que es torna a editar la revista **La Zuda**. Es creen entitats com el **Cercle Artístic**, el **Club Universitari** i **Cantaires de l'Ebre**. El Cercle Artístic organitzava conferències, exposicions, feia projeccions de cinema artístic i documental, i tenia una important secció de fotografia.

El Club Universitari apareix l'any 1952 com a club esportiu, però és l'any 1955 quan es constitueix oficialment com a entitat cultural. El principal objectiu d'aquesta entitat va ser establir lligams entre Barcelona i Tortosa per tal de trencar l'aïllament que aquesta patia, i organitzar tot tipus d'activitats culturals i lúdiques.

En les diverses activitats que organitzava es va posar de manifest la voluntat i el compromís de resistència a la Dictadura per part dels seus membres.

Cartell d'activitats del Club Universitari. Desembre de 1964

Fons de l'Arxiu Històric Comarcal de les Terres de l'Ebre

Històries de vida de professors de música

PRIMERA GENERACIÓ

ESCOLA I CONSERVATORI DE MÚSICA DE LA DIPUTACIÓ A TORTOSA

L'any 1957 **Esteban Albacar** és substituït a l'alcaldia per **Álvaro Bartlett**, que mantingué el càrrec fins l'octubre de 1960, quan és nomenat alcalde de la ciutat **Joaquim Fabra Grifoll**, l'alcaldia del qual suposà un esforç per modernitzar la ciutat, i augmentar-hi la presència institucional. Durant aquesta dècada, la població de Tortosa pateix una forta davallada a causa de l'emigració. D'altra banda, el 1960 es disgrega el bisbat de Tortosa amb la creació del bisbat de Sogorb, i comencen els primers intents segregacionistes dels nuclis del Delta.

El 21 de juny de 1966, **Franco** visita Tortosa per inaugurar el *Monumento a los Caídos en la Batalla del Ebro*, mostra de la força de què encara gaudia la Dictadura.

Durant aquests anys, el paisatge urbà de la ciutat es transforma a causa de la construcció de diferents habitatges i equipaments públics. Es generalitzen entre els joves els desitjos de canvi. Juntament amb les entitats culturals i artístiques mencionades anteriorment, cal destacar la tasca realitzada pel **Patronat Obrer de la Sagrada Família**, on hi conflueixen diverses inquietuds: moviments cristians, sensibilitats obreres, interessos culturals..

L'any 1973 es creà el Centre Regional de la **UNED** a Tortosa, ubicat als **Reials Col·legis**, que va permetre a molts joves d'aquestes terres accedir als estudis universitaris.

